

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Facultatea de Studii Europene
Facultatea de Relații Internaționale

REZUMATUL TEZEI DE DOCTORAT

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof. univ. dr. **Nicolae PĂUN**

Student doctorand

Shay TOVIM

2023

Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca

Facultatea de Studii Europene
Facultatea de Relații Internaționale

**Interrelațiile dintre puterea executivă și cea legislativă într-o țară
democratică: Studiu de caz asupra Knesset-ului israelian și
sistemului judiciar din Israel**

Rezumatul tezei de doctorat

CONDUCĂTOR DE DOCTORAT

Prof. univ. dr. **Nicolae Păun**

Student doctorand

Shay Tovim

2023

Mulțumiri

În primul rând, doresc să-mi exprim recunoștința față de domnul profesor Nicolae Păun, mentorul și îndrumătorul meu, care a fost pentru mine o sursă constantă de cunoștințe, oferindu-mi îndrumarea și sprijinul său profesional.

Mulțumirile mele se îndreaptă și către Dr. Yehudit Od Cohen, Avishai Tal și Danny Shenker, care au motivat procesul de redactare a prezentei teze de doctorat și l-au transformat într-o experiență formativă.

Îi mulțumesc Soniei pentru traducerea meticuloasă.

Îi mulțumesc bunicii mele, al cărei spirit optimist m-a însoțit pe tot parcursul vieții.

Îi mulțumesc, de asemenea, mamei mele, care, chiar și atunci când am eșuat, m-a încurajat și m-a sprijinit să reușesc.

Mulțumesc copiilor mei, care mi-au arătat calea în felul lor.

Îi mulțumesc Larei, care mă va însoți pentru tot restul vieții mele, care este mereu acolo pentru mine, care îmi înțelege toate ideile nebunești, precum și stresul.

Îi mulțumesc și lui Inbal, care ne crește copilul în cel mai minunat mod posibil.

Cuprins

INTRODUCERE.....	7
Motivația care stă la baza prezentei cercetări	9
Contextul cercetării și problematica de cercetare	10
Obiectivele cercetării	11
Obiectivele secundare ale cercetării.....	11
Întrebarea principală de cercetare	11
Întrebări secundare de cercetare.....	11
Structura tezei	11
Semnificația cercetării	12
CAPITOLUL I: TRECERE ÎN REVISTĂ A LITERATURII DE SPECIALITATE	12
I.1 Cultura	12
I.1.1. Multiculturalismul	13
I.1.4. Multiculturalismul în Israel	14
I.2 Teorii ale statelor democratice.....	15
I.2.1 Metodele regimului modern	15
I.2.2 Sisteme judiciare într-un stat democratic	16
I.2.3 Satul global: Dreptul internațional.....	16
I.3 O comparație a modalității de selecție a judecătorilor în diverse țări din lume.....	17
I.4 Statul Israel: Stat evreiesc și democratic	17
I.5 Sistemul judiciar din Israel.....	18
I.5.1. Modalitatea de selecție a judecătorilor în Israel	18
I.5.2. Critici la adresa Comitetului de Selecție Judiciară.....	18
I.6 Actuala propunere de reformă (2023).....	18
I.6.1 Dar vremurile se schimbă	19
I.6.3. Legea fundamentală: Demnitatea și libertatea omului.....	20
I.7 Revoluția constituțională	20
I.7.1 Autoritatea Curții de a critica guvernul	20
I.8 Politica și legislația.....	21
I.9 Populismul.....	21
I.9.1 Originea și evoluția termenului	21
CAPITOLUL II: METODOLOGIE.....	22
II.1 Cercetarea calitativă	22
II.2 Studiul de caz	23
II.3 Designul cercetării.....	23

II.4 Populația de cercetare.....	24
CAPITOLUL III: REZULTATELE CERCETĂRII	24
III.1 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 1 - Care este istoricul relațiilor dintre cele două puteri - Legislativă și Judecătorească?	24
III.2 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 2: Care sunt aspectele implicate în disensiunea între puterea legislativă și cea judecătorească?	25
II.3 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 3: Care sunt procesele implicate în procesul de selecție a judecătorilor?	25
CAPITOLUL V: CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI	26
V.1 Concluzii de natură factuală.....	26
V.1.1 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 1: Care este istoricul relațiilor dintre cele două puteri - Legislativă și Judecătorească?	26
V.1.2 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 2: Care sunt aspectele implicate în disensiunea între puterea legislativă și cea judecătorească?	26
V.1.3 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 3: Care sunt procesele implicate în procesul de selecție a judecătorilor?	27
V.2 Concluzii de natură conceptuală	28
V.3 Implicații practice și recomandări.....	33
V.3.1 Recomandări care vizează președintele statului.....	33
V.3.2 Recomandări care vizează Knesset-ul israelian	33
V.3.3 Recomandări care vizează președintele Curții Supreme.....	34
V.4 Limitări ale cercetării	34
V.4.1 Limitări legate de cercetarea calitativă.....	34
V.4.2 Limitări legate de implicarea cercetătorului.....	34
V.4.3 Limitări legate de generalizabilitate.....	35
V.5 Contribuția la domeniul cunoașterii.....	35
V.5.1 Contribuția la cunoștințele de ordin teoretic	35
V.5.2 Contribuția la cunoștințele de ordin practic	35
V.6 Direcții viitoare de cercetare	36
V.7 Semnificația universală a cercetării	36
REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	37

ABSTRACT

Prezenta cercetare se axează pe analiza și descrierea interrelațiilor dintre autoritatea legislativă și cea judiciară într-o țară democratică, având ca studiu de caz Statul Israel. De asemenea, studiul nostru se axează pe disensiunile dintre aceste autorități și pe descrierea procesului de selecție a judecătorilor în Israel. Scopul principal al cercetării a fost de a dezvolta un model care să explice și să reglementeze relația dintre Knesset-ul din Israel și sistemul judiciar, așa cum se exprimă în procesele de selecție a judecătorilor. Cercetarea abordează creșterea populismului în legătură cu sistemul judiciar, ca una dintre ramurile regimului, atitudinea populaștilor față de sistemul judiciar, cu accent pe realitățile Statului Israel în comparație cu situațiile existente în diferite țări ale lumii.

Prezentul studiu calitativ are la bază interviuri semi-structurate cu reprezentanți ai celor trei ramuri guvernamentale din Israel și examinarea documentelor originale, care permite o analiză aprofundată pe baza obiectivelor cercetării. Astfel, studiul nostru pune în lumină o serie de perspective privind verificările și echilibrul necesare în societățile multiculturale în care iau avânt mișcări populiste, în special în acele state care nu funcționează pe baza unei constituții.

Rezultatele cercetării relevă lupte continue între ramurile legislativă și judiciară în statul Israel, ca democrație multiculturală, subliniind de asemenea că democrația este greu de definit într-un stat multicultural, care include imigranți proveniți din diferite culturi, ceea ce explică și multitudinea de percepții referitoare la democrație. Studiul arată că disensiunile dintre puterea judiciară și cea executivă se reflectă și în procesul de selecție a judecătorilor, deoarece în Israel, principiul separării puterilor este ambiguu. În plus, întrucât modelul de selecție a judecătorilor din Israel este văzut ca un proces populist, încercarea de a-l schimba s-a lovit de proteste ample în întreaga țară.

Aceste rezultate ne-au condus la concluzia că Israelul are nevoie de o nouă structură de regim, care să reflecte voința electoratului și, în același timp, să consolideze principiul protejării drepturilor omului și a minorităților în societățile multiculturale, care caracterizează societatea modernă într-o lume globală, marcată de migrația oamenilor proveniți din diferite culturi.

Rezultatele cercetării ne-au permis conceperea unui model integrativ de selecție a judecătorilor într-un stat democratic multicultural, având ca studiu de caz Statul Israel (JS-MDS). Acest model poate ajuta factorii de decizie politică din ramurile guvernamentale să conceapă o structură de regim echilibrată, care să prevină tensiunile care cauzează lipsa de încredere în rândul opiniei publice și dăunează stabilității administrative, așa cum s-a întâmplat în statul Israel de-a lungul anilor.

Cuvinte cheie: relații între puterea legislativă și cea judiciară, democrație, state democratice, sistem judiciar, separația puterilor, populism.

INTRODUCERE

În urmă cu câțiva ani, când am început să scriu despre maniera în care sunt numiți judecătorii în țările democratice, nu mi-am imaginat ce se va întâmpla în Statul Israel.

Statul Israel traversează în prezent cea mai profundă criză guvernamentală din istoria sa. Numeroși lideri, precum prim-miniștrii care au ocupat anterior această demnitate - Ehud Barak 1999, Ehud Olmert, Yair Lapid și Neftali Bennett - au avertizat împotriva transformării în dictatură a singurei democrații din Orientul Mijlociu. Șefii anteriori ai securității - comandantul-șef Dan Halutz, șefii Serviciilor Generale de Securitate, șefii Mossad - au semnat petiții pentru a împiedica modificarea propusă la cel de-al 25-lea Knesset în Comitetul de Selecție Judiciară (JSC), care, în opinia lor, este susceptibilă, împreună cu alte legi propuse, să transforme statul Israel într-o dictatură. La fel au procedat și miniștrii anteriori ai apărării, precum Moshe Yaalon, fostul președinte al Curții Supreme, Aharon Barak, și mulți dintre colegii săi. Personalul din mass-media și liderii din toate sectoarele economice, hi-tech, bănci, guvernatorul Băncii Israelului și chiar mall-urile s-au alăturat în mod surprinzător rivalilor lor, liderii sindicali și împreună cu sute de mii de protestatari, au blocat drumurile, au paralizat economia și chiar înainte de promulgarea legii care propunea modificarea modului de numire a judecătorilor, au împiedicat adoptarea acesteia.

Reprezentanții coaliției și ai opoziției s-au reunit la reședința președintelui și, în lipsa unui acord, guvernul a decis să adopte una dintre legile de reformă. Această lege anulează efectiv capacitatea Curții Supreme de a interveni în deciziile Knesset-ului și ale guvernului în ceea ce privește caracterul rezonabil al deciziilor.

Premierul a încercat chiar să-l demită pe ministrul Apărării, pentru că acesta a avertizat asupra unei rupturi în armată și a refuzului unor întregi unități de a se prezenta la pregătire - a bătut în retragere și a anunțat că va amâna legislația cu două luni, pentru a discuta cu opoziția, la reședința președintelui, o propunere agreată pentru adoptarea legii de schimbare a structurii Comitetului de Selecție Judiciară, precum și o altă serie de legi menite să schimbe dinamica și obstacolele dintre cele trei puteri ale Statului Israel.

Acest protest nu a fost cauzat de o criză economică sau de probleme de securitate. Planul de modificare a unor elemente ale sistemului judiciar din statul Israel: (a) structura Comitetului de selecție a judecătorilor; (b) clauza de anulare - prin care Knesset-ul putea adopta legi, iar instanța le putea respinge cu o majoritate de 15 judecători din 15, Knesset-ul putând în

schimb legifera cu o majoritate de șaizeci și unu de membri, majoritate necesară pentru a stabili o coaliție; (c) divizarea rolului procurorului general; (d) eliminarea clauzei de rezonabilitate.

Experții au identificat că, pe fondul structurii regimului din statul Israel, modificările propuse slăbesc poziția Curții Supreme în raport cu guvernul și instituie o singură autoritate – de natură executivă - în loc de trei. În ceea ce privește guvernul, acesta face pași în direcția care s-a impus și în Ungaria și Polonia în încercarea de a transforma Statul Israel într-o dictatură. Temerile cresc și din cauza unor înalte figuri guvernamentale: Premierul - Benjamin Netanyahu - care se confruntă în prezent cu trei acuzații, ministrul de interne, cu condamnări penale, și personalități de extremă dreaptă, unele dintre ele condamnate sau arestate în trecut pentru incitare și susținere a terorismului.

Totul a început cu victoria dreptei în alegerile din 1 noiembrie 2022. O explicație cheie a victoriei dreptei a fost sentimentul cetățenilor Statului Israel de absență a guvernării de stat la un nivel de securitate personală. Infracționalitatea crescuse în multe domenii; în fiecare an, aproximativ o sută de persoane erau ucise în societatea arabă. Fenomenul posesiei de arme neînregistrate s-a răspândit. La periferii - în sudul și nordul țării - statul părea incapabil să abordeze fenomenul taxelor de protecție, în special în rândul beduinilor. „Gardienii Zidului” - o revoltă a tinerilor arabi - care a adus cu sine un val uriaș de tulburări cu un an și jumătate înainte, încă mai avea ecou în rândul cetățenilor evrei. În plus, toate aceste fenomene au avut loc în paralel cu războiul continuu purtat cu Hamas în Gaza. Promisiunile dreptei de a schimba regimul din Israel, astfel încât guvernul să aibă o autoritate mult mai mare asupra războiului, crimei și terorii, slăbind în același timp obstacolele impuse de Curtea Supremă de Justiție păreau să ofere o soluție.

Dreapta a obținut 64 de mandate, respectiv voturile a puțin peste jumătate dintre alegători și a promis alegătorilor că de data aceasta va ajunge la guvernare. Factorii radicali, cum ar fi partidul „Sionistul religios” și „Puterea evreiască”, au obținut împreună 14 mandate. Această realizare fără precedent i-a determinat să se alăture partidului Likud sub conducerea lui Benjamin Netanyahu, care, împreună cu partidele ultraortodoxe, a format un guvern la începutul lunii ianuarie 2023. Cealaltă parte a hărții politice a urmărit cu îngrijorare ceea ce se întâmpla, dar a declarat că este vorba de un guvern legitim. Și toate acestea s-au întâmplat în timp ce premierul Benjamin Netanyahu era în atenția justiției, cu trei capete de acuzare pentru mită, fraudă și abuz de încredere. Legea din statul Israel permite însă acest lucru și,

Într-adevăr, acesta a fost votul majorității. Temerile stângii centrale s-au concretizat la șase zile de la constituirea noului guvern, când noul ministru al justiției, Yariv Levin, a convocat o conferință de presă în care a anunțat o revizuire judiciară, inclusiv modificări ale structurii JSC, renunțarea la clauza de anulare, divizarea rolului procurorului general al Israelului și restrângerea cauzei de rezonabilitate.

Protestatarii aveau însă propriile planuri. La o zi după ce a fost anunțată revizuirea sistemului judiciar, președintele Curții Supreme a ținut un discurs. Onorabila judecătoare Esther Hayut a avertizat împotriva unei crize judiciare care ar putea transforma Statul Israel într-o țară mai puțin democratică. Ofițeri din diferite unități ale armatei au început să își exprime nemulțumirea față de noile realități, iar ulterior au amenințat chiar că nu se vor prezenta pentru serviciul de rezervist atunci când va fi necesar. Piloții unei întregi escadrile, escadrila 69 - o unitate de elită care se pregătea pentru cele mai complicate atacuri - au amenințat că nu se vor prezenta la antrenamente. Piloții au amenințat chiar că, dacă reforma va fi aprobată, nu vor mai zbura pentru a efectua misiuni de atac în Iran, temerea lor fiind că statul Israel era pe cale de a deveni o dictatură. Mai mult, dacă reforma avea să fie într-adevăr adoptată, ofițerii de armată și de poliție se întrebau cărei autorități urmau să se supună, celei legislative sau celei judiciare. O situație imposibilă care a blocat întregul proces legislativ în actualul Knesset până după Ziua Independenței care a marcat 75 de ani de la înființarea statului Israel.

Motivația care stă la baza prezentei cercetări

Sistemul judiciar israelian a fost afectat atât de schimbări structurale, cum ar fi tranziția către formarea unui stat, precum și de schimbări fundamentale orientate spre conținut, cum ar fi cele ilustrate de diferitele clauze legislative. Mai mult decât atât, schimbările structurale sunt legate de impactul Knesset-ului asupra sistemului judiciar; componența Comitetului de selecție a judecătorilor; componența administrației instanțelor; puterea Asociației Baroului israelian și așa mai departe. Judecătorii înșiși înțeleg că sunt capabili să interpreteze clauzele legilor în mod formal sau intenționat, interpretare care, la rândul său, poate influența adoptarea sau opoziția față de o anumită lege. Activitatea unui fost președinte al Curții Supreme, profesorul Aharon Barak, este bine cunoscută. Opozanții săi au perceput această activitate ca fiind ambiția instanței de a prelua legislația, printr-o interpretare intenționată a legii. Lucrarea profesorului Daniel Friedman ilustrează o perspectivă diametral opusă acestei interpretări. În cadrul prezentei cercetări am analizat istoria relațiilor dintre autoritățile legislative și judiciare de la înființarea statului Israel până în prezent și am abordat, de asemenea, problema luptei dintre Legislativ și Judiciar și impactul acesteia. Demersul nostru

de cercetare are la bază examinarea legilor și hotărârilor, a actelor și a culiselor puterii, cu scopul de a propune o modalitate de a stabili o relație stabilă între cele două autorități.

Contextul cercetării și problematica de cercetare

Denumirea Comitetului de Selecție Judiciară atestă funcția acestei entități - aprobarea candidaților pentru funcțiile de judecător. Acest comitet pare să fi existat dintotdeauna. Cu toate acestea, a fost „stabilit” la câțiva ani după înființarea statului. Raționamentul care a stat la baza înființării sale a fost încercarea de a reduce influențele externe asupra judecătorilor aleși. Este vorba în principal de presiuni politice, deoarece neutralizarea altor influențe este reglementată de alte legi și de hotărâri judecătorești (de exemplu, principiul subjudiciului - o regulă strictă care limitează comentariile și dezvăluirile referitoare la procedurile judiciare, pentru a nu prejudicia problema sau a nu influența un juriu)¹. Obiectivul comitetului a dictat componența acestuia și este reglementat de Legea fundamentală: sistemul judiciar. Doi miniștri ai guvernului, în frunte cu ministrul justiției, doi membri ai Knessetului (ulterior, s-a instaurat regula ca unul să fie din partea opoziției), doi membri ai Baroului israelian, președintele Curții Supreme de Justiție și doi judecători numiți în funcție de vechime.

Datorită componenței comitetului și a motivelor detaliate mai jos, puterea a fost atribuită judecătorilor din cadrul comitetului. O dată aceștia au format o coaliție cu politicienii și o dată cu membri ai Asociației Baroului din Israel. Concentrarea unei astfel de puteri în mâinile judecătorilor a condus la formularea de cereri, din partea a numeroși politicieni și a altor persoane, de a schimba componența comitetului și de a reduce numărul judecătorilor din cadrul acestuia. În ultimii ani, situația a fost inversată. O coaliție de putere, sub conducerea fostei șefe a Baroului, Effi Naveh, și a fostului ministru al justiției, Ayelet Shaked, i-a permis celei din urmă să obțină hegemonia în ceea ce privește deciziile Comitetului. Indiferent în mâinile cărui grup se află puterea, este clar că scopul acestui comitet – și anume neutralizarea efectelor politice – nu poate fi evitat.

Prezentul studiu are ca obiectiv examinarea diverselor aspecte referitoare la, efectele asupra acestuia de-a lungul anilor, precum și explorarea modalităților în care se pot produce schimbări în cadrul comisiei, astfel încât aceasta să își poată îndeplini obiectivul.

¹ Re'em Segev. (2001). Freedom of Expression in matter under Adjudication. Israel Democracy Institute (Libertatea de exprimare în materie în curs de judecată. Institutul pentru Democrație din Israel.) https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1329087

Obiectivele cercetării

Obiectivul principal al cercetării: Dezvoltarea unui model care să explice și să reglementeze interrelațiile dintre Knesset și sistemul judiciar israelian.

Obiectivele secundare ale cercetării

1. Investigarea istoriei relațiilor dintre cele două puteri - legislativă și judecătorească.
2. Examinarea disensiunilor între puterea legislativă și cea judecătorească.
3. Examinarea proceselor de selecție a judecătorilor.

Întrebarea principală de cercetare

Ce componente ar putea cuprinde un model care să explice și să reglementeze interrelațiile dintre Knesset și sistemul judiciar israelian?

Întrebări secundare de cercetare

1. Care este istoricul relațiilor dintre cele două puteri - legislativă și judecătorească?
2. Care sunt aspectele implicate în disensiunile dintre puterea legislativă și cea judecătorească?
3. Care sunt procesele implicate în procesul de selecție a judecătorilor?

Structura tezei

Capitolul I al cercetării de față prezintă o discuție amplă a aspectelor legate de obiectul studiului, inclusiv teoriile din domeniul relațiilor internaționale și o analiză a literaturii de specialitate. Capitolul II discută demersurile metodologice pentru care am optat pentru a răspunde la întrebările de cercetare, inclusiv o discuție asupra cercetării calitative și studiului de caz conceput ca și cadru de susținere a prezentului studiu. Capitolul II ilustrează, de asemenea, varietatea de instrumente de colectare și analiză a datelor, incluzând și o discuție despre parametrii de calitate a cercetării, cum ar fi triangulația, validitatea, fiabilitatea și generalizabilitatea. Poziția cercetării, precum și considerațiile etice sunt prezentate la sfârșitul acestui capitol. Capitolul III prezintă rezultatele derivate din analiza de conținut aplicată datelor colectate cu ajutorul diferitelor instrumente de cercetare. Capitolul IV prezintă o discuție asupra rezultatelor derivate în urma studiului în conformitate cu întrebările de cercetare. Capitolul V prezintă concluziile de natură factuală derivate din discuții și din modelul compilat pe baza concluziilor de natură conceptuală, a recomandărilor și

implicațiilor practice, a contribuției la domeniul cunoașterii, a limitărilor cercetării, a direcțiilor viitoare de cercetare și a semnificației universale a prezentului studiu.

Semnificația cercetării

Prezentul studiu a urmărit să investigheze interrelațiile dintre autoritățile legislative și judiciare și să ofere un model care să îmbunătățească aceste relații. Semnificația cercetării noastre constă în examinarea unei reprezentări autentice a poporului, care ar reflecta modul mentalitatea acestuia, consolidând astfel încrederea în Curtea Supremă, care a fost grav afectată în ultimii ani în Israel. Scăderea încrederii populației în autoritatea legislativă reprezintă adevăratul pericol pentru democrație.

Cuvinte cheie: relații între puterea legislativă și puterea judiciară, democrație, state democratice, sistem judiciar, separația dintre cele trei puteri, populism

CAPITOLUL I: TRECERE ÎN REVISTĂ A LITERATURII DE SPECIALITATE

Prezenta cercetare abordează situația actuală din Israel, în ceea ce privește propunerea de revizuire judiciară sugerată de coaliție. În cadrul acestei lucrări, analiza literaturii de specialitate discută aspecte referitoare la sistemul israelian: cultura, multiculturalismul, situația multiculturală și influența acesteia asupra legislației și a sistemului legislativ și judiciar, precum și conflictul dintre autoritățile guvernamentale în comparație cu alte țări democratice.

I.1 Cultura

Definirea culturii este departe de a fi simplă.

Nevoia de a defini cultura derivă din dorința oamenilor de a se conforma lumii lor, astfel încât să dobândească un sentiment de siguranță și să încerce să prezică comportamentul unui individ. Faptele oamenilor și interpretarea realității de către aceștia derivă dintr-un punct de vedere personal într-o anumită cultură.

Este necesar, cel puțin într-o anumită măsură, să definim cultura și diferențele culturale în încercarea de a înțelege multiculturalismul, ceea ce înseamnă că trebuie să înțelegem că există diverse tradiții, norme, valori și limbi. Realizarea faptului că orice cultură depinde, printre altele, de limbă, simboluri, obiceiuri afectează viziunea asupra lumii a unui individ. O situație socială, de exemplu, va fi înțeleasă în mod diferit de persoane din culturi diferite,

chiar dacă acestea fac parte din aceeași națiune, așa cum reiese și din cele expuse în continuare. Când a fost înființat statul Israel, un profesor, Eliezer Markus, a fost trimis să predea într-o tabără de imigranți și le-a cerut elevilor săi să vină îmbrăcați pentru sărbătoarea Sukkot, pentru a sărbători în Sukkah pe care o construise². Unii copii, imigranți din România, au venit îmbrăcați în pantaloni kaki și cămăși albe, conform culturii sioniste dominante, în timp ce copiii imigranți yemeniți au venit cu mâinile colorate în portocaliu. Profesorul povestește: „Copiii cu mâinile pictate au plecat și îmi amintesc că am predat un capitol din cartea Amos. Mă așteptam ca ei să se întoarcă repede. Au trecut zece minute, un sfert de oră, o jumătate de oră - și nici urmă de copii. Când a sunat clopoțelul, am alergat să îi caut. Nu i-am găsit la cișmea. În schimb, am dat peste doi bărbați cu barbă și favoriți, care mi-au spus: „Hei, profesore, tu le-ai spus copiilor să vină îmbrăcați pentru un festival la școală?”. Am răspuns afirmativ. „Știți ce am făcut? Am mers din casă în casă și le-am spus părinților să facă henna în cinstea sărbătorii Sukkot cu o zi înainte, astfel încât copiii să vină la școală cât mai festiv posibil. Și astfel toți copiii au venit împodobiiți, festivi, așa cum ați spus și cum facem noi întotdeauna”.³

I.1.1. Multiculturalismul

În prezenta teză de doctorat explorăm conceptul de multiculturalism în sistemul judiciar israelian. Israelul este o țară culturală, etnică, națională democratică. Etnia evreiască îi definește naționalismul. Spațiul public pune pe primul loc identitatea evreiască și sistemul de valori caracteristice majorității, care, în mod evident, are multiple expresii - simboluri, limbă, cultură, istorie, origine și religie. Grupul etnic, precum și apartenența etnică culturală în Israel se caracterizează printr-o dorință comună de a trăi într-o țară care să dea expresie securității personale și de grup, precum și progresului comun către obiective politice. Obiectivele comune se referă la consolidarea capacității unei etnii de a se promova și de a-și determina propriile politici interne și externe. Statul Israel s-a definit ca fiind un stat evreiesc și democratic în Declarația sa de independență.⁴

² Sukkot este o sărbătoare de 7 zile care celebrează strângerea recoltei și comemorează exodul israeliților din sclavia Egiptului, o călătorie care a durat 40 de ani, potrivit Bibliei. În deșert, israeliții au locuit în structuri temporare, iar în amintirea acestui lucru se construiește un fel de cabană acoperită cu ramuri de palmier. <https://www.jewishvoice.org/read/blog/sukkot-feast-booths-known-some-feast-tabernacles> (Citatul este tradus din ebraică)

³ Lily Glasner (2015), What is the blessing for Ice cream, Encyclopedia for creating a common language to secular and religious among children <https://www.smkb.ac.il/media/0s2hdek0/lili.pdf> - p. 267, (Tradus din ebraică).

⁴ Declarația de independență a Israelului

Definițiile și realitatea sunt însă două aspecte diferite. Statul Israel încorporează mai multe culturi. Unele se bazează pe originea etnică, iar altele pe faptul că este vorba de un stat majoritar pentru o mare minoritate. **Minoritatea arabă** constituie aproximativ un sfert din populația statului.⁵ În ultimii ani, au existat multe critici la adresa încercării majorității evreiești de a ancora statul ca fiind evreiesc prin lege. Cea mai mare parte a elitei politice și intelectuale care reprezintă populația arabă aduce în discuție problemele acestei populații populației arabe și vorbește despre problemele cu care aceasta se confruntă. Opoziția are o atitudine pragmatică – menționând inegalitatea, inclusiv în privința alocării resurselor, ideologică – în măsura în care populația arabă este percepută ca fiind populația originară pe acest teritoriu, în timp ce sionismul reprezintă o mișcare colonială. Cu toate acestea, ar fi o greșală să privim opinia publică arabă ca pe un tot unitar. Cele patru curente politice care reprezintă minoritatea arabă împărtășesc perspective diferite în ceea ce privește statul Israel ca stat național evreiesc.

I.1.4. Multiculturalismul în Israel

Mautner, Sagi și Shamir (1998)⁶ au caracterizat multiculturalismul în Israel ca acționând, printre altele, pentru a respinge alte culturi existente în același spațiu, plasând un grup de afiliere contra celuilalt, adesea prin utilizarea unor descrieri negative. Cu ani înainte, dar și după înființarea statului, societatea evreiască a fost unită în efortul de a crea un stat și o societate evreiască, o identitate comună fiind formulată pentru coloniștii evrei din Israel. Această identitate comună a marginalizat anumite componente identitare ale diverselor grupuri din societatea evreiască și a exclus membrii grupului arab. Au fost folosite mecanisme puternice pentru a „topi” identitățile distincte ale diferitelor grupuri și a le reconstrui ca identitate de grup omogenă.

Societatea israeliană timpurie s-a confruntat cu necesitatea de a face față unor valuri de imigranți care includeau supraviețuitori ai Holocaustului și refugiați din cel de-al Doilea Război Mondial, pe lângă imigranții din țările arabe, toți adăugându-se la o populație locală redusă numeric. Localnicii îi percepeau pe noii imigranți ca făcând parte din lumea veche și din culturile „arabe” inamice. Astfel, liderii noului stat au căutat să dezvolte un „creuzet” cultural, educațional și ideologic. Această tendință urmărea să creeze o unitate culturală prin cultivarea pământului, schimbând lumea prin munca în agricultură și construcții care să

⁵ Conform Biroului Național de Statistică, date valabile până în 2020 - 1,956 milioane de arabi - aproximativ 21%, vezi: info@cbs.gov.il

⁶ Menachem Mautner, Avi Sagi, Ronen Shamir. (1998). *Multiculturalism in a Democratic and Jewish State* (Multiculturalismul într-un stat democratic și evreiesc). Tel Aviv: Ramot-Tel Aviv University Press.

înlocuiască „vechea” imagine a evreilor⁷. Aceste aspecte au implicat o toleranță redusă față de culturile multiple și respingerea completă a societății arabe, și putem considera că reprezintă rădăcinile situației actuale, în care, în general, statul Israel este împărțit în două culturi, vechi și noi deopotrivă - cultura seculară occidentală și cultura religioasă tradițională care nu se mai „rușinează” de originea sa arabă.

I.2 Teorii ale statelor democratice

Deși democrația, cel puțin în fundamentele sale, este percepută ca o guvernare populară care își are originea în Atena antică, ideea politică care a prins contur în perioada Greciei antice s-a dezvoltat în idei filozofice care s-au îndepărtat adesea de originea sa. Mulți filosofi au perceput nucleul democratic ca pe o idee referitoare la stilul de viață și nu neapărat ca pe un cadru de regim. Exemple de acest gen regăsim la Mill, în eseul său despre libertate⁸ sau Locke, în monumentală sa carte despre guvernarea politică.⁹ Într-un fel sau altul, citind și trecând în revistă fundamentele unui stat democratic din prezent (sau mai corect - ale unei guvernări democratice) sau la scurtă vreme de la înființare,¹⁰ ajungem la concluzia că termenul „democrație” așa cum este perceput în zilele noastre, nu mai are legătură cu formele antice de guvernare.¹¹

I.2.1 Metodele regimului modern

Există mai multe tipuri de regimuri în democrația reprezentativă: Regimul parlamentar, regimul prezidențial și regimul mixt¹². Reprezentanții care fac parte din parlament sunt aleși în urma voturilor exprimate de cetățeni, iar puterea este deținută de parlament, care poate forma sau demite un guvern. În cadrul unui regim prezidențial, votanții aleg, pe lângă parlament, și un președinte. Într-un astfel de regim, precum cel din Statele Unite, de exemplu, democratic din punct de vedere al valorilor, instituțiile structurate sunt reprezentate de președinte, senat și congres, iar entitatea care deține puterea și care nu poate fi înlăturată este președintele.

⁷ Edna Harel-Fisher (2020). Nationality in Israel's cultural Policy. The Israel Democracy Institute (Naționalitatea în politica culturală a Israelului . Institutul pentru Democrație din Israel.) <https://www.idi.org.il/media/14942/mamlakhtiyut-in-israel-s-cultural-policy.pdf>

⁸ John S. Mill, “On Liberty” (Despre libertate), publicație Magnum, 2016

⁹ John Locke (1689), “Two Treatises on Government” (“Două tratate despre guvernare”), editura Magnum, 2016

¹⁰ A se vedea, de exemplu, “Statul atenian” al lui Aristotel.

¹¹ Sprijin pentru acest argument poate fi găsit în Rhodes, P.J. (2006) "A History of the Classical World, 478-323BC", Oxford: Blackwell.

¹² Alfred Stepan și Cindy Skach, Constitutional Frameworks and Democratic Consolidation: Parliamentarism versus Presidentialism, Vol. 46, Nr. 1 (oct., 1993), pp. 1-22 (22 pagini) Publicat de: Editura: The Johns Hopkins University Press

I.2.2 Sisteme judiciare într-un stat democratic

Unul dintre pilonii de susținere ai unui regim democratic este exprimat în principiul separării puterilor, care exista încă din perioada Greciei antice, fiind însă atribuit lui Montesquieu, judecător și istoric francez (1689 - 1755)¹³, care susținea că orice guvern trebuie să fie împărțit în trei autorități: legislativă, executivă și judecătorească, afirmând: „*Atunci când puterile legislativă și executivă sunt unite în aceeași persoană sau în același corp de magistrați, nu poate exista libertate; pentru că pot apărea temeri, ca nu cumva același monarh sau senat să promulge legi tiranice, cu scopul de a le pune în aplicare în mod tiranic*”¹⁴. Hobbes (1588 - 1579) a descris modul în care puterea și autoritatea sunt împărțite între structurile autoritare ale unui stat pentru a preveni tirania, a conferi putere supremă sistemului judiciar și a garanta recrutarea generală în situații de urgență, precum declanșarea unui război¹⁵.

I.2.3 Satul global: Dreptul internațional

Modelul centralizat: Țările în care critica judiciară permite invalidarea legislației

Republica Federală **Germania** este alcătuită din 16 landuri, fiecare dintre acestea având un guvern independent care funcționează conform constituției germane unice sau „legilor fundamentale”. În Germania, Camera Reprezentanților este formată din reprezentanți ai celor 16 landuri, iar Curtea Constituțională Federală prezidează autoritatea judiciară ca instrument de control și echilibru. Constituția germană¹⁶ permite Curții Constituționale Federale să stabilească dacă o clauză legiferată este sau nu conformă constituției. Alineatul 93 (1)(2) din constituție autorizează Curtea Federală să efectueze auditul, în timp ce alineatul 78 din constituție permite Curții Constituționale Federale să declare nul un anumit alineat al unei legi.

¹³ Melvin Richter. (1977). The Political Theory of Montesquieu (Teoria politică a lui Montesquieu). Cambridge University Press

¹⁴ Montesquieu (1748), The Spirit of Laws (Spiritul legilor) <https://media.bloomsbury.com/rep/files/primary-source-104-montesquieu.pdf>

¹⁵ Mordechai Kremnitzer et al., “Decentralization of Powers and not Separation of Powers, On Prevention of Absolute Power from Government Authorities” (Descentralizarea puterilor și nu separarea puterilor, despre prevenirea puterii absolute din partea autorităților guvernamentale), Institutul israelian pentru democrație, 2019

¹⁶ Legea fundamentală (Grundgesetz) a Republicii Federale Germania, 1949 https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/englisch_gg.html

I.3 O comparație a modalității de selecție a judecătorilor în diverse țări din lume

Deși este unic în Israel, în principiu, sistemul de selecție a judecătorilor este similar celui din numeroase alte state democratice: selecția judecătorilor este efectuată de către o combinație de autorități reprezentante ale regimului. Prezentăm în continuare câteva astfel de exemple.

În SUA, judecătorii sunt numiți pe baza titlurilor academice, trebuie să reprezinte toate minoritățile din stat, iar judecătorii Curții Supreme sunt numiți de președinte, numirea fiind apoi aprobată de senat în urma unei audieri. Pentru Curtea Supremă americană unul dintre considerentele decisive în alegerea unui judecător este profilul personal al candidaților, precum și viziunea ideologică și politică a acestora.¹⁷ Toate instanțele judiciare sunt autorizate să critice legile Congresului. Deciziile finale depind de Curtea Supremă Federală care servește ca ultimă instanță, cu nouă judecători care discută împreună petițiile și apelurile. Judecătorii Curții Supreme sunt numiți pe viață, fără limită de vârstă. În ceea ce privește judecătorii Curții Supreme de stat, aceștia sunt numiți de un comitet de judecători, în multe cazuri procesul fiind cel descris mai sus.¹⁸ Metodele de selecție a judecătorilor în diferitele state pot fi împărțite în categorii: (1) alegeri publice directe; (2) selecție efectuată de către oficialii aleși; (3) selecție efectuată de către o comisie numită de oficiali; (4) numire de către guvernatorul unui stat și o comisie desemnată și aprobată prin alegeri publice.¹⁹

I.4 Statul Israel: Stat evreiesc și democratic

Fiind un stat democratic, în Israel există alegeri pentru reprezentanții parlamentului, dar nu și pentru cei ai guvernului. Pe baza rezultatelor alegerilor, partidul care obține cele mai multe voturi are dreptul de a forma guvernul. Problema provine din faptul că acest model de regim flexibil în care separarea autorităților este neclară și în care, în cele mai multe cazuri, majoritatea membrilor guvernului sunt, de asemenea, membri ai Knesset-ului, permite ca guvernul să facă parte din autoritatea legislativă, în timp ce Knesset-ul și instanțele administrative au autoritate judiciară. Regimul este astfel unul în care autoritățile se suprapun și se poate afirma că nu există o separare autentică și riguroasă a puterilor, deși putem vorbi de o descentralizare a acestora, de controale și de efortul de a stabili un echilibru.

¹⁷ David Steven Rutkus și Maureen Bearden. (2009). S CRS Congressional Research Service. Supreme Court Nomination: Floor Procedure and Practice, 1789-2009 - Actions by the Senate, the Judiciary Committee and the President.

https://www.everycrsreport.com/files/20090513_RL33225_e0ab87d79168ee339df64863ed7bb52874aea2b5.pdf

¹⁸ Ibidem

¹⁹ Ibidem

I.5 Sistemul judiciar din Israel

I.5.1. Modalitatea de selecție a judecătorilor în Israel

Alineatul 4 din Legea fundamentală prevede: „(a) Judecătorul este numit de către președintele statului, în conformitate cu decizia Comitetului de Selecție Judiciară (JSC). (b) Comitetul este alcătuit din nouă membri, respectiv președintele Curții Supreme, alți doi judecători ai Curții Supreme aleși de colegii lor, ministrul justiției și un alt ministru desemnat de guvern, doi membri ai Knesset-ului, selectați de Knesset, și doi reprezentanți ai Baroului, selectați de Consiliul Național al Baroului. Ministrul justiției este președintele comitetului.”²⁰

I.5.2. Critici la adresa Comitetului de Selecție Judiciară

De la înființarea sa, au fost exprimate multe critici cu privire la JSC, la rolul său, la maniera de lucru și, în principal, la componența sa. La prima vedere, rolul JSC este clar - selectarea judecătorilor pe baza unor criterii profesionale care au fost convenite în linii mari cu zeci de ani în urmă, așa cum am descris pe scurt mai sus. Cu toate acestea, vocile critice au formulat diverse propuneri cu privire la posibilele schimbări în componența JSC. Una dintre aceste propuneri vizează creșterea ratei de reprezentare a majorității politice. Această propunere se bazează pe ideea că selecția judecătorilor bazată predominant pe criterii profesionale nu este potrivită pentru instanțele care dezbat chestiuni etice și morale (în special Curtea Supremă, mai ales atunci când se discută chestiuni referitoare la controlul judiciar asupra puterii legislative).²¹ Criticii au susținut, de asemenea, că din punct de vedere al componenței Curtea Supremă nu reprezintă cu adevărat societatea israeliană și toate sectoarele din cadrul acesteia și au sugerat schimbarea structurii comisiei, astfel încât ponderea majorității politice să crească.²²

I.6 Actuala propunere de reformă (2023)

Chiar înainte de numirea sa în funcția de ministru al justiției, MK Yariv Levin a propus reformarea modului în care sunt selectați judecătorii Curții Supreme, ceea ce ar duce la controlul absolut al coaliției asupra acestei proceduri. Potrivit propunerii sale, judecătorii Curții Supreme ar urma să fie selectați de către guvern, iar președintele ar urma să fie ales de către Knesset prin vot secret.

²⁰ <https://main.knesset.gov.il/EN/activity/documents/BasicLawsPDF/BasicLawTheJudiciary.pdf>

²¹ Guy Lurie. (2022). Appointing Judges: Past Present and Future (Numirea judecătorilor: Trecut, prezent și viitor). <https://www.idi.org.il/articles/25948>

²² Ibidem

Există voci care susțin că această propunere nu este rezonabilă, mai ales prin prisma faptului că înlesnește eforturile celor care încearcă să schimbe modelul de selecție a judecătorilor, aspirând la politizarea acestui proces. În prezent, procedurile de selecție a judecătorilor din Israel sunt efectuate de către JSC, a cărei componență include oficiali aleși și reprezentanți ai profesiilor juridice și de drept. În mod tradițional, selecția judecătorilor în Israel a fost privită ca o garanție a non-dependenței și a statutului profesional al judecătorilor, precum și ca o reflectare a viziunii statului. Modelul israelian aparține tradiției judiciare acceptate, în care considerentele profesionale sunt cele mai importante în selectarea judecătorilor. În plus, acesta este influențat de o tendință mai largă de profesionalizare a modelului de selecție a judecătorilor în diverse democrații, care a adus în prim plan comitetele în tranziția către numirea prin intermediul consiliilor judiciare, numire care acordă o pondere mai mare factorilor de natură profesională.²³

I.6.1 Dar vremurile se schimbă

În lume se produc numeroase schimbări odată cu trecerea timpului, politica globală trece, la rândul ei, printr-un proces de schimbare, în timp ce politica israeliană este extrem de dinamică, așa cum indică și situația actuală în care avem un guvern care se schimbă prea des. Odată cu schimbarea guvernului se schimbă și componența Knesset-ului. Teoretic, acest lucru nu ar trebui să afecteze sistemul judiciar, cu excepția numirii procurorului general al Israelului. Însă în realitate schimbarea s-a produs. Discuțiile de astăzi nu se mai concentrează pe aranjamentele constituționale fundamentale și pe conținutul textului constituțional care ar trebui completat și ancorat, ci mai ales pe mecanismele de selecție a judecătorilor Curții Supreme și pe presupusa necesitate de a echilibra modelul existent în favoarea unei influențe politice mai puternice în cadrul JSC. Putem detecta astfel un anumit tip de părtinire - o concentrare categorică și unidimensională asupra chestiunii responsabilității judiciare constituționale, un fenomen nedorit în care nu se acordă suficientă atenție domeniului de aplicare al structurii constituționale. Este astfel necesară o regândire a metodei de selecție a judecătorilor în Israel.²⁴

²³ Shai Nitzan Cohen, Shimon Nataf și Aviad Bakshi. (2022). Selecting Judges to Constitutional Courts - A Comparative Study (Selectarea judecătorilor la curțile constituționale - Studiu comparativ). Kohelet Policy Forum Paper No. 55. https://en.kohelet.org.il/wp-content/uploads/2022/05/KPF0127_JusticeConstCourt_E_2022.pdf.

²⁴ Guy Lurie (2022). Method of Judge selection in Israel: To Correct, Not Destroy (Metoda de selecție a judecătorilor în Israel: De corectat, nu de distrus). <https://www.idi.org.il/media/18805/electing-judges-in-israel.pdf>

1.6.3. Legea fundamentală: Demnitatea și libertatea omului

Chiar dacă nu a fost ferm stabilită și înrădăcinată, această lege a devenit un element central în ceea ce privește modul în care s-au schimbat relațiile dintre autorități. Potrivit opiniei unor juriști și a multor judecători ai Curții Supreme, în frunte cu președintele acesteia, Aharon Barak, introducerea legilor fundamentale privind Libertatea de ocupație a dat startul unei revoluții constituționale, deoarece Knesset-ul a acordat acestor două legi fundamentale un statut super-juridic, conform căruia instanțele aveau autoritatea de a anula orice lege care contravenea legii fundamentale. Aceste legi fundamentale au condus la schimbarea statutului drepturilor omului în Israel, puterea judecătorească având autoritatea de a limita Knesset-ul. Această abordare este exprimată în hotărârile Curții Supreme, care, de-a lungul anilor, a abolit 22 de acte legislative care contraziceau aceste legi fundamentale. Alți juriști, printre care și fostul președinte Moshe Landau, s-au opus acestei tendințe. Aceste legi, precum și posibilitatea de a invalida legi produc un efect de intimidare. Knesset-ul nu mai adoptă orice lege cu privire la care are un interes direct, existând îngrijorarea că aceasta ar putea fi invalidată prin intermediul HCJ.²⁵

I.7 Revoluția constituțională

Legile fundamentale menționate mai sus au creat un precedent în statul Israel în ceea ce privește statutul constituțional al legilor destinate protecției persoanelor. Zarurile au fost astfel aruncate. În aceeași perioadă, unul dintre judecătorii Curții Supreme, care avea să devină președintele acesteia, onorabilul judecător Aharon Barak, și-a lăsat amprenta asupra Curții Supreme, impunând, atât în sens pozitiv, cât și negativ, conform unor opinii chiar supremația sistemului judiciar asupra celorlalte două puteri din stat.

I.7.1 Autoritatea Curții de a critica guvernul

Autoritatea Curții de a critica autoritatea guvernamentală, de la cel mai de jos nivel administrativ până la deciziile guvernamentale, este stabilită în Legea fundamentală: Sistemul judiciar.²⁶

„(c) Curtea Supremă funcționează, de asemenea, ca Înalță Curte de Justiție. Atunci când se întrunește în această calitate, aceasta deliberează asupra chestiunilor în care consideră că

²⁵ Yehoshua Shofman, Y. (2019). The Legal Revolution (Revoluția juridică).

https://www.gov.il/he/Departments/publications/reports/roots_1992_1

²⁶ Basic Law: The Judiciary (Legea fundamentală: Sistemul judiciar), a se vedea 15 (c) - (d)
<https://main.knesset.gov.il/EN/activity/documents/BasicLawsPDF/BasicLawTheJudiciary.pdf>

este necesar să se ia măsuri în interesul justiției și care nu sunt de competența unei alte instanțe sau unui alt tribunal.

(d) Fără a aduce atingere caracterului general al dispozițiilor de la litera (c), Curtea Supremă, în calitate de Înalță Curte de Justiție, este autorizată...”

Este important de remarcat statutul de lege fundamentală al acestei legi, care se bucură, în virtutea puterii sale, de un nivel normativ superior altor legi.²⁷ După revoluția constituțională, statutul legilor fundamentale a devenit un element central în discursul judiciar²⁸, unii experți susținând de altfel că hotărârea Mizrachi își are rădăcinile în procesele care s-au desfășurat cu un deceniu mai devreme, în anii 1980²⁹.

I.8 Politica și legislația

De la hotărârea Elon Moreh³⁰, chestiuni politice au fost decise în instanță. S-a manifestat astfel tendința ca toate chestiunile să poată fi tratate pe cale judiciară, opinia publică din Israel împărțând sentimentul că este imposibil ca opiniile politice să nu joace un rol.

Această hotărâre este considerată un punct de referință în hotărârile Curții Supreme israeliene cu privire la teritoriile ocupate. Președintele interimar (așa cum era descris atunci) Moshe Landau, care a exprimat principala opinie în acest caz, a văzut, fără îndoială, că o decizie în favoarea rezidenților palestinieni era o decizie îndrăzneată, un pas dramatic și curajos pentru care instanța avea să plătească un preț semnificativ.

I.9 Populismul

I.9.1 Originea și evoluția termenului

Termenul „populism” își are rădăcinile în cuvântul latin *populous*, care înseamnă **popor**. Termenul a fost asociat pentru prima dată cu dimensiunea politică la înființarea Partidului Popular American la sfârșitul anilor 1890³¹, fiind ulterior asociat cu alte mișcări politice,

²⁷ Amnon Rubinstein, “The Constitutional Law of the State of Israel” (Legislația Constituțională a Statului Israel), 1990/1. Ierusalim, Schocken Publications

²⁸ Recurs civil 6821/93, United Mizrachi Bank vs. Migdal Community Settlement; publicat în Nevo (în continuare, hotărârea Mizrachi).

https://versa.cardozo.yu.edu/sites/default/files/upload/opinions/United%20Mizrachi%20Bank%20v.%20Migdal%20Cooperative%20Village_0.pdf

²⁹ Menachem Mautner. (1993). “Decline of formalism and rise of values in the Israeli Judiciary” (Declinul formalismului și creșterea valorilor în sistemul judiciar israelian), *Legal Studies* (Tel Aviv University Law Review) 17 <https://www.tau.ac.il/law/mautner/books/yeridat-hafur.pdf>

³⁰ David Kretzmer și Limor Yehuda, (22.01.2023). Once and for All – Why Did Begin Say “There are Judges in Israel.” (O dată pentru totdeauna - De ce a spus Begin "Sunt judecători în Israel.)

<https://www.makorishon.co.il/opinion/568779/>

³¹ Partidul Populist, <http://projects.vassar.edu/1896/populists.html>

inclusiv cu mișcarea Narodnik din Rusia, cu partidele lui Peron și Vargas din America de Sud din anii 1940 și cu populismul european de dreapta radicală în secolul 21.³²

Termenul de populism s-a înrădăcinat în aceeași perioadă cu ascensiunea partidelor populare pentru a descrie ideologia politică și platforma politică a partidului populist. În accepțiunea acestui termen, partidul se axează pe promovarea drepturilor și intereselor cetățenilor simpli, sau ale poporului, împotriva dominației percepute a elitelor bogate și a corporațiilor foarte puternice.³³

CAPITOLUL II: METODOLOGIE

II.1 Cercetarea calitativă

Prezentul studiu se bazează pe abordarea cercetării calitative, interpretând, reacționând și ajutând la exprimarea experienței sau a cunoștințelor personale în timpul și spațiul experienței umane. Interpretarea se bazează pe date, care sunt extrase din universul cercetătorului și al participanților, din opiniile acestora, etc. Elementul principal este procesul, iar întrebarea cheie este „cum?”. Cercetarea calitativă nu necesită obiectivitate și lipsă de dependență, spre deosebire de cercetarea cantitativă, caracterizată mai ales prin necesitatea de a separa cercetătorul de obiectul cercetării.³⁴

Pentru a discuta cercetarea calitativă din perspectiva abordărilor metodologice, voi reda o scurtă definiție a cercetării cantitative. Cercetarea cantitativă urmărește să explice fenomenele, uneori prin identificarea unor asocieri cauzale. Principala chestiune se referă la rezultatele derivate din întrebarea „cât de mulți?”, iar baza explorării este obiectivitatea, cu alte cuvinte non-dependența dintre identitatea cercetătorului și rezultatele cercetării. În mod evident, aceasta este o definiție inclusivă, dar care reunește această formă de cercetare sub un singur scop, acela de a crea o imagine în oglindă pentru paradigma calitativă³⁵.

³² Danny Filc (2010). “We are the People, You Are Not, Inclusive and Exclusive Populism in Israel” (Noi suntem poporul, nu voi. Populism inclusiv și exclusiv în Israel) în *Studies in the Rebirth of Israel*, vol. 20, Ben Gurion University publications.

³³ Avshalom Ben Zvi, *Pipedreams or Possible Reality*, Abstract for PhD, Alternative socio-economice la capitalism la sfârșitul secolului 19th : Edward Bellamy, mișcarea populistă și Benjamin Ze'ev Herzl <https://observpost.files.wordpress.com/2016/09/d7a2d791d795d793d7aa-d7a1d79ed799d7a0d7a8d799d795d79f-d790d791d7a9d79cd795d79d-d791d79f-d7a6d791d7991.pdf>

³⁴ Patricia Leavy (2014). *The Oxford Handbook of Qualitative Research* (Manualul Oxford de cercetare calitativă). Oxford University Press.

³⁵ Asher Shkedi (2003). *Words of Meaning: Qualitative Research Theory and Practice* (Cuvinte cu semnificație. Teoria și practica cercetării calitative). Tel Aviv: Ramot

II.2 Studiul de caz

Așa cum am menționat, cercetarea de față a fost realizată prin utilizarea metodei cantitative, mai precis prin realizarea unui studiu de caz. Am folosit exemplul JSC pentru a descrie relația dintre diferitele autorități din statul Israel, comparându-l cu „părintele” sistemului judiciar israelian - sistemul judiciar britanic.

Studiul de caz reprezintă o abordare de cercetare în cadrul căreia un cercetător explorează în profunzime un program, un eveniment, o activitate, un proces.³⁶ Stake l-a definit ca reprezentând o observație asupra activității umane într-un anumit moment și loc, asociindu-l cu o investigație care nu se concentrează neapărat pe un caz specific, ci pe un fenomen, o populație și condițiile generale ale unui domeniu de cercetare, toate acestea putând genera informații referitoare la un anumit subiect³⁷. Shkedi a definit studiul de caz ca fiind o cercetare a unui caz care explică un fenomen amplu pe care un cercetător este interesat să îl exploreze. Studiul de caz este inductiv, nu urmărește să confirme sau să infirme ipoteze.³⁸

II.3 Designul cercetării

Tabelul 1: Designul cercetării: cercetare calitativă organizată în mai multe etape și bazată pe mai multe metode

Etapă	Obiectiv	Instrument de cercetare	Populația de cercetare	Metoda de analiză a datelor
1	Investigarea relațiilor dintre Knesset și cele două autorități - legislativă și judiciară.	Analiza documentară	-----	Analiza de conținut
2	Examinarea disensiunilor între puterea legislativă și cea judiciară	Interviuri semi-structurate	10 Factori de decizie 5 MK și judecători	Analiza de conținut
3	Explorarea proceselor de selecție a judecătorilor	Interviuri semi-structurate	10 membri ai CSC	Analiza de conținut

³⁶ John, W. Creswell (1998). *Qualitative inquiry and research design: Choosing among five traditions (Ancheta calitativă și proiectarea cercetării: Alegerea între cinci tradiții)*. Londra: Sage Publications.

³⁷ Robert, E. Stake (1995). *The Art of Case Study Research (Arta cercetării prin studiu de caz)*. Thousand Oaks, CA: Sage

³⁸ Asher Shkedi. (2003). *Words of Meaning. Qualitative Research Theory and Practice (Cuvinte cu sens. Teoria și practica cercetării calitative)*. Tel Aviv: Ramot

II.4 Populația de cercetare

În mod firesc, tipul de interviu ales necesită respondenți care să fie buni cunoscători ai domeniului de cercetare. Interviuurile constituie un instrument de cercetare utilizat pentru a aduna informații despre fenomenul cercetat. Am realizat astfel 15 interviuri, printre respondenți numărându-se inclusiv membri sau foști membri ai JSC, un fost ministru al justiției, un fost președinte al Curții Supreme, (foști) membri ai Knesset-ului, precum și reprezentanți ai Baroului din cadrul ISC, inclusiv unul dintr-un sector minoritar, al cărui punct de vedere era important de examinat.

CAPITOLUL III: REZULTATELE CERCETĂRII

III.1 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 1 - Care este istoricul relațiilor dintre cele două puteri - Legislativă și Judecătorească?

Pe baza analizei literaturii de specialitate efectuate în vederea realizării prezentei cercetări, am obținut informații cu privire la istoricul relației dintre autoritatea legislativă și cea judiciară.

- Statul Israel a moștenit tradiția dreptului comun din Marea Britanie
- De-a lungul anilor, lupta continuă dintre facțiunile politice de dreapta și de stânga s-a reflectat și în disensiunile dintre autoritatea legislativă și cea judiciară, în special în ceea ce privește problemele legate de valorile religioase și de stat.
- Autoritatea legislativă încearcă să își mențină stabilitatea și independența în adoptarea legilor, în timp ce autoritatea judecătorească a câștigat capacitatea de a invalida anumite prevederi legislative prin intermediul clauzei de anulare.
- Clauza de anulare reprezintă un mecanism care permite instanței judecătorești să anuleze o lege fundamentală în cazul în care se stabilește că legea este neconstituțională, întrucât constituie o încălcare a drepturilor omului.
- Clauza de anulare permite autorității judiciare să descalifice un deținător de funcție politică dacă acesta este pus sub acuzare sau este suspectat de corupție guvernamentală.
- Pe de altă parte, anularea clauzei derogatorii va permite Knessetului să promulge orice lege care încalcă drepturile omului în virtutea majorității coaliției în Knesset (Fuchs, 2022).

III.2 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 2: Care sunt aspectele implicate în disensiunea între puterea legislativă și cea judecătorească?

Analiza de conținut a interviurilor a dat naștere la opt categorii prezentate în tabelul 2.

Tabelul 2: Categoriile și subcategoriile în procesul de selecție a judecătorilor în Israel

Categoriile	Sub-categoriile	Eșantion de dovezi
1. Definiții ale democrației		<i>Alegerea poporului</i>
2. Roluri în sistemul judiciar		<i>Interpretarea textuală a legii, nu legiferarea în locul parlamentului</i>
3. Roluri de legislator (Knesset)		<i>Legiferarea în conformitate cu drepturile omului</i>
4. Guvernul israelian ca organism executiv	Rolurile executivului	<i>Guvernează, prin intermediul legislației (în parlament) și prin aplicarea legii</i>
	Restricții privind executivul	<i>Guvernul trebuie să fie restricționat într-un fel sau altul</i>
5. Atitudini față de promulgarea unei constituții		<i>Chiar dacă există o constituție, în absența unui sistem judiciar puternic, democrația este irealizabilă.</i>
6. Declarația de independență a Israelului		<i>Sistemul judiciar își derivă puterile din documentul fondator al statului Israel</i>
7. Drepturile omului	Egalitate în fața legii	<i>Egalitatea de gen este, fără îndoială, o direcție care trebuie promovată sub egida unei culturi democratice.</i>
	Libertatea de exprimare	<i>Încă din primele zile de la constituirea statului, instanța a invalidat o decizie a ministrului de interne de a închide ziarul comunist "Kol Haam".</i>
	Libertatea de ocupație	<i>Există deja în legea fundamentală: libertatea de ocupație</i>
8. Relațiile dintre sistemul judiciar și parlament		<i>Sistemul judiciar nu trebuie să-și îndeplinească rolul prin constrângere, ci prin dialog cu parlamentul.</i>

II.3 Rezultate derivate din Întrebarea de cercetare nr. 3: Care sunt procesele implicate în procesul de selecție a judecătorilor?

Analiza de conținut efectuată asupra datelor colectate în urma interviurilor a evidențiat cinci categorii prezentate în Tabelul 3.

Tabelul 3: Categoriile în legătură cu procesul de selecție a judecătorilor

Categoriile	Eșantion de dovezi
Atitudini față de JSC	<i>Cred că direcția pe care am adoptat-o în JSC de a deschide sistemul judiciar către toate culturile din societatea israeliană va continua</i>
Atitudini față de procurorul general	<i>Un procuror general cu o poziție puternică reprezintă o altă forță de constrângere.</i>

Categorii	Eșantion de dovezi
Atitudini față de revizuirea sistemului judiciar	<i>Manifestăm pentru democrație</i>
Atitudini față de protestele împotriva revizuirii sistemului judiciar	<i>Simțim că democrația ne este furată</i>
Atitudini față de procesul de selecție a judecătorilor	<i>Avem încredere în judecători și nu în politicieni</i>

CAPITOLUL V: CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

V.1 Concluzii de natură factuală

V.1.1 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 1: Care este istoricul relațiilor dintre cele două puteri - Legislativă și Judecătorească?

La nivel factual, perspectivele relevate de prima întrebare de cercetare indică disensiunile continue de la înființarea statului și până în prezent între puterea legislativă și cea judiciară în statul Israel ca democrație multiculturală. Din punct de vedere istoric, relațiile dintre autoritatea legislativă și cea judiciară sunt caracterizate de lupte pentru putere între cele două autorități, autoritatea legislativă luptând pentru dreptul său la stabilitate și independență în adoptarea legilor și considerând autoritatea judiciară ca fiind un filtru al legislației, în timp ce autoritatea judiciară luptă pentru apărarea drepturilor omului într-o democrație multiculturală.

V.1.2 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 2: Care sunt aspectele implicate în disensiunea între puterea legislativă și cea judecătorească?

Din punct de vedere factual, concluziile derivate din discuțiile asupra rezultatelor au indicat că diferitele viziuni asupra democrației în societatea israeliană influențează procesele de selecție a judecătorilor în Statul Israel. Rezultatele cercetării pun în lumină o societate multiculturală care include migranți provenind din culturi diferite și diverse, care întâmpină dificultăți în definirea democrației, de aici derivând și multitudinea de percepții despre democrație în cadrul societății israeliene. În consecință, această diversitate din societatea israeliană face ca procesul de selecție a judecătorilor să fie perceput în mod diferit, existând inclusiv opinia că acest proces este caracterizat de principiile de bază ale pluralismului ideologic, libertății, drepturilor omului, indiferent de rasă, sex și apartenență etnică.

În ceea ce privește rolul instanței, cercetarea a relevat că disensiunile între autoritatea judiciară și autoritatea executivă într-o țară democratică se exprimă și în procesele de selecție a noilor judecători în Statul Israel, unde principiul separării puterilor este marcat de anumite ambiguități. În plus, definirea Israelului ca stat evreiesc este exprimată și în legislația

promulgată de Knesset de-a lungul anilor și, prin urmare, nu permite garantarea drepturilor omului pentru toți cetățenii statului, inclusiv pentru minoritatea arabă, și include în mod necesar selecția judecătorilor în Israel. În plus, în absența unei constituții israeliene, deși Knesset-ul este responsabil pentru conservarea valorilor Declarației de Independență, aceasta reprezintă doar un reper de interpretare, și nu o sursă constituțională. Problema statutului Declarației de Independență face parte, de asemenea, din procesul de selecție a judecătorilor în statul Israel în prezent.

O altă concluzie rezultată în urma prezentei cercetări s-a referit la rolul Knesset-ului de a controla guvernul, studiul relevând că, în absența unei separări clare a puterilor, Knessetul nu poate supraveghea activitatea guvernului și, prin urmare, procesul de selecție a judecătorilor în Israel este caracterizat de controverse și lupte. Mai mult, interpretarea rolurilor Knesset-ului este o componentă cheie în procesul de numire a membrilor Comitetului de selecție a judecătorilor (JSC) și, prin urmare, procesul respectiv este contaminat de populism ca urmare a ambiguității în legătură cu principiul separării puterilor în Statul Israel.

Având în vedere faptul că separarea puterilor în Statul Israel este marcată de ambiguitate, modalitățile de selectare a judecătorilor în Israel impun necesitatea de a verifica și de a echilibra autoritatea guvernamentală cu scopul de a împiedica factorii politici să obțină controlul asupra procedurilor judiciare din Israel. În plus, procesele de selecție a judecătorilor, precum și conflictele și disensiunile legate de acestea care se manifestă în cadrul sistemului politic sunt cauzate de absența unei constituții.

Absența constituției și ambiguitatea cu privire la statutul interpretativ al Declarației de Independență în legătură cu faptul că statul Israel este o țară democratică constituie un factor semnificativ în procesul de selecție a judecătorilor. Prin urmare, și având în vedere populismul în creștere din Israel, chestiunea drepturilor omului constituie o componentă centrală în procesul de selecție a judecătorilor. În cele din urmă, cercetarea noastră a relevat că relațiile dintre instanțe și Knesset necesită un dialog constant ca o componentă cheie în procesul de selecție a judecătorilor în Israel.

V.1.3 Concluzii derivate din Întrebarea de cercetare nr. 3: Care sunt procesele implicate în procesul de selecție a judecătorilor?

Cercetarea de față a evidențiat anumite atitudini față de JSC care arată că procesul de selecție a judecătorilor aflat la discreția acestui comitet este perceput ca împiedicând reprezentarea diversității multiculturale care caracterizează societatea israeliană. Prin urmare, concluziile

care decurg din prezenta cercetare arată că este absolut necesar ca procesul de numire a membrilor JSC să asigure un echilibru între politicieni și profesioniști și să fie caracterizat de de transparență și de parametri clari pentru a consolida încrederea opiniei publice în sistemul judiciar.

Concluziile au relevat, de asemenea, atitudini duale față de procurorul general, legate de procesul de selecție a judecătorilor în Statul Israel, afectat de spiritul populist care urmărește reducerea puterii procurorului general pentru a menține puterea partidului de guvernământ.

În plus, atitudinile față de reforma judiciară care transpar din prezentul studiu arată că procesul de selecție a judecătorilor este influențat de încercările de a realiza o reformă judiciară, percepute ca demers populist menit să perpetueze dominația guvernului asupra sistemului judiciar israelian. Mai mult, deoarece procesul de selecție a judecătorilor este perceput ca fiind populist, iar încercările de a modifica procedura de selecție a judecătorilor s-au lovit de proteste pe scară largă în întreaga țară. Prin urmare, procesul de selecție a judecătorilor din Israel este afectat de atitudinile față de demonstrațiile împotriva reformei judiciare, care au apărut ca urmare a temerii privind slăbirea puterii sistemului judiciar în Israel ca țară democratică.

V.2 Concluzii de natură conceptuală

Rezultatele derivate din prezentul studiu permit prezentarea unui model de selecție a judecătorilor într-o țară democratică și multiculturală.

Figura 1 prezintă modelul integrator de selecție a judecătorilor într-un stat democratic multicultural: cazul Statului Israel.

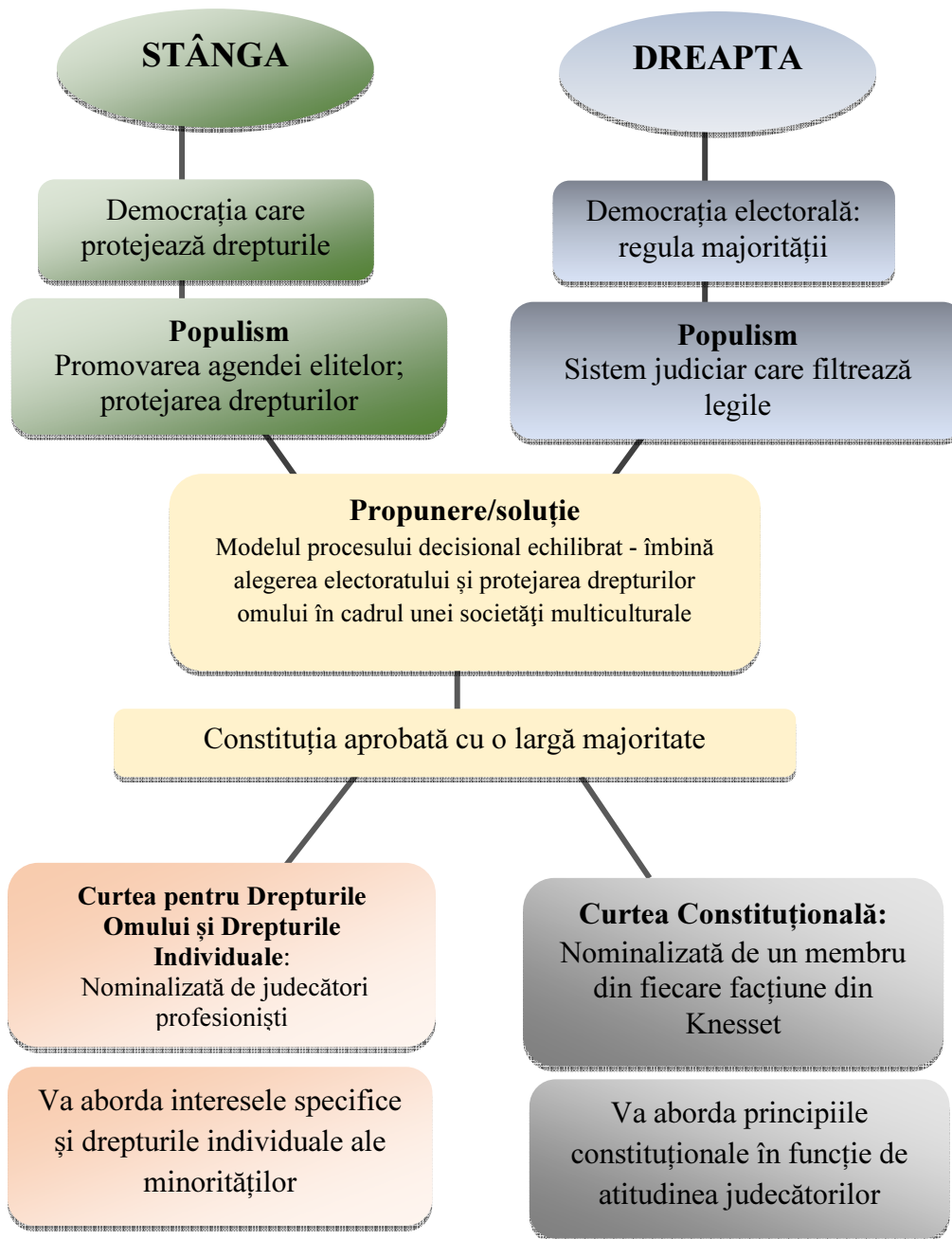

Figura 1: JS-MDS - Modelul integrativ de selecție a judecătorilor într-un stat democratic multicultural: cazul Statului Israel

Dificultățile identificate în prezenta cercetare vor servi drept fundament pentru concluziile desprinse în ceea ce privește modelul dorit, astfel încât democrația să fie înțeleasă în mod cuprinzător atât în termeni electorali, cât în relație cu respectarea drepturilor omului. Am arătat că societățile contemporane sunt multiculturale din motive de migrație, represiune

istorică și confesiuni diferite. În cadrul unui stat pot coexista diferite grupuri de oameni cu credințe, simboluri și origini lingvistice diferite. Pe de o parte, fiecare cultură se străduiește să se exprime în cadrul statului, iar pe de altă parte, statul se străduiește să unifice legile și normele astfel încât să răspundă diverselor grupuri.

Populismul nu poate exista pașnic într-o țară multiculturală. Mișcările populiste caută să redea „poporului” puterea de a decide asupra chestiunilor politice, iar sistemul judiciar intervine în acest sens. Prin urmare, de exemplu, în Israel, cei cu vederi de dreapta susțin că nu contează dacă au fost mai mult sau mai puțin la guvernare din 1977. Procesul de luare a deciziilor politice a rămas în mâinile unor grupuri minoritare nelegitime, precum sistemul judiciar, funcționarii de elită, academicienii și reprezentanții ai mass-media.

Prin urmare, orice decizie luată de un Knesset majoritar de dreapta este filtrată de criticile procurorului general, ale Curții Supreme de Justiție, ale presei și ale personalului academic, astfel încât anumite propuneri legislative care exprimă dorința electoratului se materializează în legi care nu mai au nimic în comun cu propunerile inițiale din cauza obstacolelor, un astfel de exemplu fiind și Legea fundamentală: Drepturile Omului și Libertatea Individului. Ca atare, atunci când a fost adoptată, membrii Knesset-ului au ales să o includă în cadrul unei valori fundamentale a drepturilor omului, respectiv a egalității, însă o petiție a HCJ în cazul Mizrachi³⁹ a decis că această valoare a fost inclusă în conceptul de demnitate umană și, prin urmare, o valoare care nu este exprimată în dorința electoratului este de fapt aplicată de un grup de judecători nealeși contrar legislației.

În plus, aceasta se referă la o lege fundamentală și, din moment ce legile fundamentale îi obligă pe toți viitorii membri ai Knesset-ului să legifereze în consecință, apare o situație în care toți membrii Knesset-ului care propun legi nu ar putea să le prezinte Comisiei pentru Lege și Justiție fără o confirmare din partea procurorului general care să ateste că acestea nu contravin rezoluției HCJ; astfel, în accepțiunea acestora, HCJ i-a privat de dreptul de a legifera.

În acest sens, atât mass-media, cât și mediul academic care au acceptat această interpretare a HCJ au modelat în practică conștiința electoratului care nu este în concordanță cu dorințele , ci cu cea a HCJ; trebuie să menționăm că există și cazuri opuse. De exemplu, dezangajarea

³⁹ Banca Mizrachi V Migdal

https://versa.cardozo.yu.edu/sites/default/files/upload/opinions/United%20Mizrachi%20Bank%20v.%20Migdal%20Cooperative%20Village_0.pdf

din Gaza este prezentată de factorii de dreapta ca fiind o măsură guvernamentală, care de fapt a fost susținută de mass-media, de mediul academic și de HCJ pe baza unei interpretări flexibile care permite executarea a ceea ce unii dintre ei consideră a fi un dezastru în statul Israel. Aceștia au adăugat chiar că premierul de atunci, Ariel Sharon, a vrut să se sustragă procedurilor legale legate de cazul său și a adoptat măsuri caracteristice unei viziuni de stânga, dezrădăcinând evrei din locul lor de reședință, din dorința de a obține sprijinul mediului academic, al elitei mediatică și al HCJ care, în opinia factorilor de dreapta, au o abordare clară de stânga. Celebra declarație a cunoscutului jurnalist Amnon Abramowitz, care a spus că, din cauza planului de dezangajare, premierul Sharon a trebuit să fie tratat cu mănuși de copil, este adesea adusă ca exemplu al puterii cu care anumite elite protejează unele agende, menționându-se că dacă ideea ar fi contravenit poziției lor de stânga, atunci, desigur, demersul judiciar nu ar fi progresat și dezangajarea nu s-ar fi produs.

Pe de altă parte, abordarea de stânga pune în general accentul pe protejarea drepturilor omului, aspect pe care cei de dreapta l-ar eticheta drept populism, deoarece apelul stângii nu s-a adresat întregii națiuni, inclusiv diferitelor elite, pentru a permite procese precum dezangajarea. Astăzi, în timp ce scriam aceste rânduri, statul Israel a fost victima unui atac criminal în care peste 1500 de soldați și cetățeni care trăiesc și operează în apropierea graniței cu Fâșia Gaza au fost uciși sau răpiți. Cei cu vederi de dreapta susțin că dezangajarea și sprijinul diverselor elite au dus la dezrădăcinarea așezărilor evreiești din Gaza și la desfășurarea numeroaselor forțe militare, ceea ce a determinat teribilele evenimente de astăzi, când soldații Hamas și locuitorii din Fâșia Gaza au măcelărit evrei.

Viața politică ne învață că nu există decizii corecte sau greșite, bune sau rele. Deciziile au nevoie de o perspectivă istorică pentru a permite examinarea executării lor. Astăzi, dreapta cere explicații de la elitele de stânga cu privire la încurajarea și sprijinul lor pentru dezangajare, nefiind interesată să stabilească dacă o anumită decizie a fost bună sau rea.

Prezenta cercetare s-a axat pe modul în care se iau deciziile într-o țară democratică. Prin urmare, modelul pe care îl propunem poate neutraliza viitoarele afirmații ale stângii sau ale drepte cu privire la modul în care se iau deciziile. Acesta este un model echilibrat care pune accentul pe dorințele electorale exprimate într-un anumit moment, perfecționând principiile constituționale determinate la un anumit moment din istoria națiunii, precum și o structură a sistemului judiciar care să reflecte aceste beneficii. Aceste aspecte pot echilibra în parte discursul public cu privire la modul în care etapele de luare a deciziilor sunt separate de

rezultatele acestora. Acest aspect este esențial pentru democrație. Sistemele de luare a deciziilor în modelul propus pot lua în considerare argumentele referitoare la populism exprimate de oricare dintre părți, punând în același timp accentul pe o combinație între alegerile electorale și un sistem care protejează drepturile omului. Evident, într-o țară multiculturală, dorințele electorale determină oscilația sistemelor de putere între popor și elite, versus protejarea drepturilor omului, care în principiu au fost menite să protejeze diferite minorități. Acest lucru nu garantează luarea unor decizii corecte. Este posibil să diminueze disensiunile cu privire la modul în care se iau deciziile și, astfel, să legitimizeze cu înțelepciune acceptarea unor aspecte fundamentale în orice societate democratică, atât pentru guvern, cât și pentru sistemul juridic. Guvernul și sistemele democratice nu au nimic altceva decât încrederea pe care o primesc din partea opiniei publice.

În Israel, în ultimele luni, în care diferite entități s-au ridicat și s-au confruntat cu opțiunile votanților, s-a dovedit că dorințele majorității alegătorilor și cele ale elitei și minorităților națiunii sunt necesare ca bază pentru existența statului. Această confruntare a rezultat în închiderea aproape completă a sistemului în numeroase domenii - medicină, justiție, armată și chiar lovituri între diferite rețele media. Această luptă a afectat chiar și modul în care sistemele economice globale au tratat economia israeliană, cu avertismente de scădere a ratingului de credit al Israelului și, în practică, cu slăbirea shekelului israelian în raport cu monedele străine. Poporul trebuie să recunoască și să înțeleagă nevoile diferitelor elite din lume în care comunicațiile globale funcționează rapid și trebuie, de asemenea, să recunoască sistemele de valori ale diferitelor grupuri din cadrul națiunii. Unirea intereselor poate fi exprimată în procesul de selecție a judecătorilor care reflectă valorile națiunii și ale elitelor, precum și drepturile omului asigurate în chestiuni de natură constituțională.

Pe de o parte, o constituție acceptată cu o largă majoritate va stabili valorile eterne ale națiunii, iar pe de altă parte, faptul că orice facțiune din legislativ poate numi judecători, va da expresie valorilor și convingerilor acesteia. Se va pune astfel capăt disensiunii cauzate de faptul că sistemul judiciar ia decizii constituționale nefiind ales de popor, iar pe de altă parte, judecătorii numiți de facțiunile parlamentare vor fi limitați în interpretarea cazurilor de o constituție fixă, clară și stabilă. Sistemul „drepturilor omului” va fi protejat în mod specific de o Curte a drepturilor omului ai cărei reprezentanți vor fi numiți pe criterii profesionale și care va reflecta protecția individuală a drepturilor omului, aspect la care nu se opun nici facțiunile de dreapta, nici cele de stânga. Fiecare decizie luată va fi în favoarea unui caz specific la Curtea pentru Drepturile Omului. Curtea Constituțională va lua decizii pe bază de

principii în conformitate cu pozițiile inițiale ale judecătorilor și principiile enunțate în Constituție. Aici trebuie spus că orice modificare a constituției va necesita o majoritate de două treimi din membrii Knessetului, principiul de bază fiind reprezentat de aranjamentele decizionale care vor câștiga cea mai largă legitimitate în ceea ce privește diferitele sensuri ale democrației, mai ales cu privire la societățile multiculturale în care, la un moment dat, fiecare grup minoritar are propriile interese.

V.3 Implicații practice și recomandări

În lumina unei analize a situației judiciare, a ascensiunii populismului și a relațiilor rezultate între autorități, am încercat să formulăm o serie de recomandări adresate președintelui statului, Knessetului israelian și sistemului judiciar, recomandări care să fie aplicate în practică, așa cum sunt prezentate în modelul propus în secțiunea de concluzii a prezentului studiu.

V.3.1 Recomandări care vizează președintele statului

- Se recomandă ca președintele statului să acționeze pentru a stabili o constituție a statului Israel.
- În virtutea rolului său de a recomanda reprezentanții care vor forma guvernul, se recomandă ca președintele statului să decidă ca următorul guvern să includă membri ai opoziției și ai coaliției, șeful sistemului judiciar și experți în științe politice și în drept pentru a decide de comun acord, în termen de un an, cu privire la o constituție care să fie propusă la vot.

V.3.2 Recomandări care vizează Knesset-ul israelian

- Recomandăm Knesset-ul israelian, în calitate de autoritate constituantă, să stabilească timp util acorduri din partea președintelui și să voteze asupra unei propuneri de constituție cu o majoritate de două treimi.
- Recomandăm ca structura facțiunilor care alcătuiesc Knesset-ul să fie relativ stabilă astfel încât adoptarea unei constituții cu o majoritate de două treimi să fie relevantă nu doar în momentul votului, ci și în viitor.
- În plus, recomandăm Knesset-ului să stabilească un mecanism de modificare a Constituției, fie cu o majoritate de două treimi din membri, fie printr-un referendum cu o majoritate similară. Considerăm că un astfel de mecanism va oferi populației o participare democratică activă și îi va spori încrederea.

V.3.3 Recomandări care vizează președintele Curții Supreme

- Președintele Curții Supreme, împreună cu diverși alți trebuie să fie participanți activi în comisia președintelui statului, astfel încât constituția propusă să aibă o valabilitate teoretică acceptabilă și pentru sistemul judiciar.
- Este necesară stabilirea unui dialog care să conducă la acorduri extinse care să sporească gradul de încredere în sistemul judiciar.
- În plus, președintele Curții Supreme și experții trebuie să propună și să stabilească orientări clare pentru interpretarea judiciară a Constituției, în timp ce interpretarea pentru Curtea pentru Drepturile Omului va fi extinsă. Se va stabili astfel un echilibru între democrația electorală și democrația fundamentală.

V.4 Limitări ale cercetării

Limitările prezentei cercetări se referă în principal la limitările cercetării calitative și ale studiului de caz.

V.4.1 Limitări legate de cercetarea calitativă

Am ales abordarea calitativă considerând-o cea mai potrivită pentru explorarea problematicii cercetării, deoarece acest tip de demers permite examinarea în profunzime a acestor probleme prin intermediul percepțiilor, comportamentelor și atitudinilor persoanelor implicate în fenomenele explorate⁴⁰.

Pe de altă parte, deoarece implicarea directă a participanților la cercetare era susceptibilă să denatureze datele, cercetarea calitativă a servit drept studiu de caz care a permis examinarea în profunzime a unui număr mic de participanți⁴¹. Am procedat la triangularea instrumentelor de cercetare și a participanților, printre care s-au numărat atât politicieni de stânga, cât și de dreapta, avocați, personal juridic și academic, cu scopul de a consolida validitatea concluziilor derivate din cercetare.

V.4.2 Limitări legate de implicarea cercetătorului

Cercetătorul este avocat specializat în drepturile omului și, prin urmare, are un grad semnificativ de implicare în problemele examinate. Potrivit lui Tzabar Ben-Yehoshua⁴², un

⁴⁰ Asher Shkedi (2003). *Words of Meaning. Qualitative Research Theory and Practice* (Cuvinte cu semnificație. Teoria și practica cercetării calitative). Tel Aviv: Ramot.

⁴¹ Robert K. Yin. (2009). *Case Study Research: Design and Methods* (Cercetarea prin studiu de caz: Design și metode). Thousand Oaks SAGE Publications.

⁴² Naama Tzabar Ben-Yehoshua (2001). *Traditions and Trends in Qualitative Research* (Tradiții și tendințe în cercetarea calitativă) (pp. 9-12). Tel Aviv: Dvir

grad ridicat de implicare a cercetătorului în cercetarea calitativă este susceptibil să producă un grad ridicat de subiectivitate, care poate denatura datele și analiza acestora. În schimb, atitudinea subiectivă a cercetătorului îi permite acestuia să acceseze surse de informații fiabile, care oferă informații valide și autentice despre aspectele examinate și, prin urmare, gradul de încredere în rezultatele cercetării va crește.

V.4.3 Limitări legate de generalizabilitate

Cercetarea calitativă este inductivă și se bazează pe un număr redus de participanți și, prin urmare, nu poate pretinde o generalizare. Cu toate acestea, deoarece datele au fost colectate în mediul natural al participanților și preluate din propriile lor afirmații, în pofida fiabilității scăzute, gradul de validitate este ridicat, iar cititorii sunt în măsură să decidă singuri dacă este posibilă generalizarea acestor rezultate într-un context similar⁴³.

V.5 Contribuția la domeniul cunoașterii

V.5.1 Contribuția la cunoștințele de ordin teoretic

Modelul integrator JS-MDS pentru selecția judecătorilor într-un stat democratic multicultural, este unul inovator, neexistând alte modele identice. În plus, deoarece modelul a rezultat din datele colectate și analizate în scopul realizării prezentei cercetări, este un model original.

De asemenea, acest model inovator și original aduce un plus de cunoștințe în domeniul științelor politice și al relațiilor internaționale și, cercetarea noastră contribuind, în consecință, la acoperirea decalajului de cunoștințe în domeniu. Modelul integrator JS-MDS combină teorii din domeniul multiculturalismului, al științelor politice, al relațiilor internaționale și al dreptului.

V.5.2 Contribuția la cunoștințele de ordin practic

Modelul JS-MDS este, de asemenea, un model practic, deoarece poate fi folosit ca ghid și în alte țările democratice multiculturale. Concluziile de natură factuală și conceptuală care derivă din prezentul studiu pot schimba politica în Israel și în multe țări democratice multiculturale în ceea ce privește numirea judecătorilor, alegerea componenței JSC, stabilirea unei constituții în țările în care aceasta lipsește și stabilirea unor relații adecvate între autoritățile legislative și judiciare pentru a asigura respectarea drepturilor omului în rândul minorităților și pentru a acționa în mod corespunzător în fața populismului în creștere în întreaga lume.

⁴³John W. Creswell (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mix methods approaches* (Proiectarea cercetării: Abordări calitative, cantitative și metode mixte) (ed. a 3-a). Thousand Oaks, CA: Sage

V.6 Direcții viitoare de cercetare

1. Cercetarea pe care am efectuat-o este una calitativă. Prin urmare, aceasta este limitată în capacitatea sa de a examina empiric relațiile dintre autorități la nivel global. În plus, a fost examinată ascensiunea populismului, în special în ultimii douăzeci de ani și considerăm că cercetarea cu privire la populism ar trebui extinsă în contextul relațiilor internaționale.
2. Se recomandă efectuarea de cercetări cantitative pentru a explora în mod optim rata de creștere a populismului în diferite țări și pentru a obține informații cu privire la amploarea fenomenului și la modul de abordare a acestuia.
3. O altă recomandare are în vedere o serie de elemente care lipsesc din cercetarea noastră. Recomandăm efectuarea unei cercetări aprofundate a mecanismelor de selecție a judecătorilor în diferite țări, a structurii partidelor politice, precum și a modului în care legile sunt promulgate și modificate la nivel global. Această direcție de cercetare este una vastă și extrem de complexă.

V.7 Semnificația universală a cercetării

Semnificația universală a acestui studiu de caz se referă la analiza relației dintre autoritatea legislativă și autoritatea judecătorească. Pe baza acestei analize și a datelor colectate prin intermediul interviurilor cu factori de decizie și personalități din sistemul judiciar am conceput un model care poate îmbunătăți procesul de selecție a judecătorilor în țările democratice și multiculturale din întreaga lume. Menționăm în mod special că scăderea încrederii populației în sistemul judiciar reprezintă un pericol real pentru democrație.

Concluziile de natură factuală și conceptuală care derivă din prezentul studiu prin intermediul modelului integrator pot schimba politica în Israel și în multe țări democratice multiculturale în ceea ce privește numirea judecătorilor, alegerea componentei JSC, stabilirea unei constituții în țările în care aceasta lipsește și stabilirea unor relații adecvate între autoritățile legislative și judiciare în vederea respectării drepturilor omului cu privire la minorități și pentru a acționa în mod corespunzător în fața populismului aflat în creștere în întreaga lume.

Prezentul demers de cercetare a urmărit să investigheze interrelațiile dintre autoritățile legislative și judiciare și să ofere un model care să îmbunătățească aceste relații. Semnificația cercetării de față constă în faptul că pune accentul pe reprezentarea autentică a populației, care să reflecte modul de gândire al acesteia, consolidând astfel gradul de încredere în Curtea Supremă, care a scăzut semnificativ în ultimii ani în Israel.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

Legea fundamentală (Grundgesetz) a Republicii Federale Germania, 1949 https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gg/englisch_gg.html

Legea fundamentală: Sistemul judiciar, a se vedea 15 (c) - (d)

<https://main.knesset.gov.il/EN/activity/documents/BasicLawsPDF/BasicLawTheJudiciary.pdf>

Ben Zvi, A. (2016). Pipedreams or Possible Reality, Abstract for PhD, Socio-economic alternatives to Capitalism at the end of the 19th century: Edward Bellamy, mișcarea populistă și Benjamin Ze'ev Herzl <https://observpost.files.wordpress.com/2016/09/d7a2d791d795d793d7aad7a1d79ed799d7a0d7a8d799d795d79f-d790d791d7a9d79cd795d79d-d791d79f-d7a6d791d7991.pdf>

Recurs civil 6821/93, United Mizrahi Bank vs. Migdal Community Settlement; publicat în Nevo (în continuare, hotărârea Mizrahi)

https://versa.cardozo.yu.edu/sites/default/files/upload/opinions/United%20Mizrachi%20Bank%20v.%20Migdal%20Cooperative%20Village_0.pdf

Cohen S.N, Nataf, S. & Bakshi, A. (2022). *Selectarea judecătorilor la curțile constituționale - Un studiu comparativ*. Kohelet Policy Forum Paper No. 55. https://en.kohelet.org.il/wp-content/uploads/2022/05/KPF0127_JusticeConstCourt_E_2022.pdf.

Creswell, J.W (1998). *Ancheta calitativă și proiectarea cercetării: Alegerea între cinci tradiții*. Londra: Sage Publications.

Creswell, J.W (2009). *Proiectarea cercetării: Abordări calitative, cantitative și metode mixte* (ed. a 3-a). Thousand Oaks, CA: Sage

Filc D. (2010). "We are the People, You Are Not, Inclusive and Exclusive Populism in Israel" în *Studies in the Rebirth of Israel*, vol. 20, Ben Gurion University publications.

Fuchs, A., Kremnitzer, M. (2019). *Distribuția puterilor și nu Separarea puterilor , Prevenirea concentrării puterii politice în Israel*, Institutul israelian pentru democrație <https://www.idi.org.il/media/13741/distribution-of-power-not-separation-of-branches-preventing-the-concentration-of-political-power-in-israel.pdf>

Glasner, L. (2015), Care este binecuvântarea pentru înghețată, Enciclopedie pentru crearea unui limbaj comun laic și religios în rândul copiilor <https://www.smkb.ac.il/media/0s2hdek0/lili.pdf> - p. 267, (Tradus din ebraică).

Harel-Fisher, E. (2020). *Naționalitatea în politica culturală a Israelului*. Institutul pentru Democrație din Israel. <https://www.idi.org.il/media/14942/mamlakhtiyut-in-israel-s-cultural-policy.pdf>

<https://main.knesset.gov.il/EN/activity/documents/BasicLawsPDF/BasicLawTheJudiciary.pdf>

Declarația de independență a Israelului <https://main.knesset.gov.il/en/about/pages/declaration.aspx>

Kretzmer, D., Limor Y. (22.01.2023). O dată pentru totdeauna - De ce a spus Begin "Sunt judecători în Israel". <https://www.makorrishon.co.il/opinion/568779/>

Leavy, P. (2014). *The Oxford Handbook of Qualitative Research (Manualul Oxford de cercetare calitativă)*. Oxford University Press.

Locke, J. (1689). *Două tratate despre guvernare*, editura Magnum, 2016

Lurie, G. (2022). *Numirea judecătorilor: Trecut, prezent și viitor*. <https://www.idi.org.il/articles/25948>

- Lurie, G. (2022). Metoda de selecție a judecătorilor în Israel: Să corecteze, nu să distrugă. <https://www.idi.org.il/media/18805/electing-judges-in-israel.pdf>
- Mautner, M. (1993). "Declinul formalismului și creșterea valorilor în sistemul judiciar israelian", *Legal Studies* (Tel Aviv University Law Review) 17 <https://www.tau.ac.il/law/mautner/books/yeridat-hafur.pdf>.
- Mautner, M., Sagi, A., Shamir, R. (1998). *Multiculturalismul într-un stat democratic și evreiesc*. Tel Aviv: Ramot-Tel Aviv University Press.
- Mill, J.S. (2016). *Despre libertate* Publicația Magnum
- Montesquieu (1748), *Spiritul legilor* <https://media.bloomsbury.com/rep/files/primary-source-104-montesquieu.pdf>
- Biroul Național de Statistică (2020): info@cbs.gov.il
- Rhodes, P.J. (2006). *A History of the Classical World, 478-323BC*, Oxford: Blackwell.
- Richter, M. (1977). *Teoria politică a lui Montesquieu*. Cambridge University Press
- Rubinstein, A. (1990). "The Constitutional Law of the State of Israel", 1990/1. Ierusalim, Shoken Publications
- Rutkus, D.S., Bearden, M. (2009). Serviciul de cercetare al Congresului CRS. "Nominalizarea la Curtea Supremă: Floor Procedure and Practice, 1789-2009 - Actions by the Senate, the Judiciary Committee and the President." https://www.everycrsreport.com/files/20090513_RL33225_e0ab87d79168ee339df64863ed7bb52874aea2b5.pdf.
https://www.everycrsreport.com/files/20090513_RL33225_e0ab87d79168ee339df64863ed7bb52874aea2b5.pdf
- Segev, R. (2001). Libertatea de exprimare în materie în curs de judecată. Institutul pentru Democrație din Israel. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=1329087
- Shkedi, A. (2003). *Cuvinte cu sens. Teoria și practica cercetării calitative*. Tel Aviv: Ramot
- Shofman, Y. (2019). Revoluția juridică. https://www.gov.il/he/Departments/publications/reports/roots_1992_1
- Stake, R.E. (1995). *The Art of Case Study Research (Arta cercetării prin studiu de caz)*. Thousand Oaks, CA: Sage
- Stepan, A., Skach, C. (1993), Constitutional frameworks and democratic consolidation: parliamentarism versus presidentialism, *World Politics*, Vol. 46, No. 1, pp. 1-22 (22 pagini)
Publicat de: Stepan, A., Skach, C. (1993), Constitutional frameworks and democratic consolidation: parliamentarism versus presidentialism, *World Politics*, Vol. 46, No. 1, pp. 1-22 (22 pagini): The Johns Hopkins University Press
- Partidul Populist, <http://projects.vassar.edu/1896/populists.html>
- Tzabar Ben-Yehoshua, N. (2001). *Tradiții și tendințe în cercetarea calitativă* (pp. 9-12). Tel Aviv: Dvir)
- Yin, R.K. (2009). *Cercetarea prin studiu de caz: Design și metode*. Thousand Oaks SAGE Publications.